

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่เมาะ

เมื่อ พ.ศ. 2514 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่บ้านแม่เมาะ ทอดพระเนตรเห็นชาวเขาปลูกฝิ่นเป็นจำนวนมาก พื้นที่ป่าถูกทำลาย จึงมีพระราชดำริส่งเสริมและการพัฒนาอาชีพ ในการดำรงชีวิตให้แก่ชาวเขาตามสภาพความเป็นอยู่ในพื้นที่

พ.ศ. 2518 กรมป่าไม้ได้จัดตั้งโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำหน่วยที่ 6 ขึ้น เพื่อนเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ลดการทำลายต้นน้ำ

พ.ศ. 2539 มูลนิธิโครงการหลวง ได้พิจารณาเห็นว่าบ้านแม่เมาะเป็นพื้นที่ปลูกกะหล่ำปลีเป็นจำนวนมาก และมีการใช้สารเคมีมากเช่นเดียวกัน จึงได้ตั้งศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่เมาะขึ้น ที่บ้านแม่เมาะ หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อสลี อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทำหน้าที่ให้การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขา การปลูกพืชเขตหนาวชนิดต่าง ๆ ลดการใช้สารเคมี การพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์

ลักษณะภูมิประเทศ ภูเขาสลับซับซ้อนที่ราบตามหุบเขาและเชิงเขา ครอบคลุมพื้นที่ 53,433 ไร่

ความสูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง 800 - 1,200 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 22 องศาเซลเซียส

ประชากร ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง และปกากะญอ ในพื้นที่ 5 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 3,750 คน

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่เมาะ ได้จัดทำแปลงทดสอบสาธิตการปลูกพืชเพื่อหาพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชชนิดต่างๆ ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ได้แก่ ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) และส่งเสริมการปลูกไม้ดอก กาแฟ และเลี้ยงสัตว์ สร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังมีส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนวพระราชดำริป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก รณรงค์การลดการใช้สารเคมี และเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของคนและชุมชน โครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติด การพัฒนาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนชาวเขา ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิตหลัก ได้แก่ ขึ้นฉ่าย ปวยเล้ง เบบี๋คอส คอร์นสลัด ร็อกเก็ตพันธุ์ป่า ฟิลเลย์ไอซ์เบิร์ก คะน้าฮ่องกง ผักกาดหวาน เบบี้ฮ่องเต้ ผักโขมคละสี ร็อกเก็ตสลัด ผักกาดขาวปลี ยอดชาโยเต้ มิซึน่า คะน้าต้นปาล์ม โอ๊ค ลีฟเขียว โอ๊คลีฟแดง ผักโขมแดง เบบี๋ปวยเล้ง ผักกาดหอมห่อ บัตเตอร์ เฮดสลัด ผักโขมก้านขาว พริก หวานเขียว พริกหวานแดง พริกหวานเหลือง มะเขือเทศเชอร์รี่ เสาวรสหวาน อาโวคาโด (แฮส) พลั๊บ (P2) องุ่น มัลเบอร์รี่ อัลสโตรมีเรีย เจอราเนียม

จุดเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่เฒ่า

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

- แปลงสาธิตการปลูกพืชผักไม้ดอกและสมุนไพร ตามฤดูกาล ได้แก่
ตลอดปี: ขึ้นฉ่าย ปวยเล้ง เบบี๋คอส คอร์นสลัด ร็อกเก็ตพันธุ์ป่า ฟิลเลย์ไอซ์เบิร์ก คะน้าฮ่องกง ผักกาดหวาน เบบี้ฮ่องเต้ ผักโขมคละสี ร็อกเก็ตสลัด ผักกาดขาวปลี ยอดชาโยเต้ มิซึน่า คะน้าต้นปาล์ม โอ๊คลีฟเขียว โอ๊คลีฟแดง ผักโขมแดง เบบี๋ปวยเล้ง ผักกาดหอมห่อ บัตเตอร์เฮดสลัด ผักโขมก้านขาว พริกหวานเขียว พริกหวานแดง พริกหวานเหลือง มะเขือเทศเชอร์รี่ อัลสโตรมีเรีย
ตามฤดูกาล: องุ่น (พ.ย. - ก.พ.) อาโวคาโด (ธ.ค. - ม.ค.) สมุนไพร

จุดเรียนรู้ในชุมชน

- เส้นทางศึกษาธรรมชาติพรรณไม้ป่า
- วิถีชีวิตความเป็นอยู่ชาวเขา ประเพณีของชาวปกากะญอ ประเพณีมัดมือ การละเล่น

ที่พัก - อาหาร

- มีบ้านพักรับรองของศูนย์ 2 หลัง รองรับคณะศึกษาดูงานได้ประมาณ 20 คน

การเดินทาง

จากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้ทางหลวงหมายเลข 108 (สายเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน) ประมาณ 88 กิโลเมตร ถึงอำเภอฮอดให้เลี้ยวขวาไปตามถนนฮอด-แม่สะเรียง (ถนนหมายเลข 108) อีก 55 กิโลเมตร จากนั้นเลี้ยวขวาที่แยกบ้านกองลอย มุ่งหน้าไปบ้านแม่เฒ่าตามทางหลวงหมายเลข 1270 สายกองลอย - แม่เฒ่า (ถนนลูกรัง) ระยะทาง 16 กิโลเมตร เส้นทางถึงโครงการหลวงสามารถใช้รถยนต์ได้ทุกประเภท แต่เส้นทางเข้าสู่อุทยานแห่งชาติ แม่เฒ่า ในช่วงหน้าฝน รถที่สามารถเข้าไปได้ คือ รถกระบะและจักรยานยนต์เท่านั้น

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่เฒ่า

บ้านแม่เฒ่า หมู่ 1 ต.บ่อสลี อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ 50240

โทร. 08 5623 3295 อีเมล: maetho_7023@hotmail.com